

KONCEPCIA ROZVOJA ŠKOLSTVA V MESTSKEJ ČASTI BRATISLAVA-RAČA NA OBDOBIE 2024-2028

Spracovala:

Mgr. Adela Porvazníková
vedúca Školského úradu

február 2024

OBSAH

ÚVOD	3
1. VÝCHODISKOVÉ DOKUMENTY A LEGISLATÍVA V OBLASTI ŠKOLSTVA	
1. 1 Legislatíva a dokumenty Slovenskej republiky	3
1. 2 Dokumenty mestskej časti Bratislava-Rača pre oblasť školstva	3
2. ANALÝZA SÚČASNÉHO STAVU AKO VÝCHODISKO PRE STRATEGICKÉ CIELE	
2. 1 Analýza škôl a školských zariadení v mestskej časti Bratislava-Rača	5
Tabuľka 1 Demografický vývoj – počet narodených detí v mestskej časti Bratislava-Rača	5
2. 1. 1 Materské školy	6
Tabuľka 2 Prehľad kapacitných možností materských škôl v zriaďovateľskej pôsobnosti MČ Bratislava-Rača	6
2. 1. 2 Základné školy	6
Tabuľka 3 Prehľad kapacitných možností základných škôl v zriaďovateľskej pôsobnosti MČ Bratislava-Rača	7
Tabuľka 4 Prehľad žiakov v základných školách v predchádzajúcich školských rokoch, porovnanie so školským rokom 2023/2024	7
2. 1. 3 Školské kluby detí	8
2. 1. 4 Zariadenia školského stravovania	8
2. 1. 5 Financovanie škôl a školských zariadení	8
2. 2 STEPE – analýza vonkajšieho prostredia	9
2. 3 Materiálno-technické podmienky	10
2. 4 SWOT analýza Materských škôl	11
2. 5 SWOT analýza Základných škôl	12
2. 6 Profilácia jednotlivých základných a materských škôl	12
3. KONCEPČNÉ ZÁMERY A CIELE ŠKOLSTVA V MČ BRATISLAVA-RAČA	
3.1 Vízia	14
3.2 Zámer	14
3.3 Priority a strategické ciele	14
3. 3. 1 Priorita 1 – Inovácie vo vzdelávaní	15
3. 3. 2 Priorita 2 – Modernizácia	15
3. 3. 3 Priorita 3 – Bezpečnosť	16
3. 3. 4 Priorita 4 – Inklúzia	16
3. 3. 5 Priorita 5 – Aktívna škola	17
ZÁVER	18

ÚVOD

Hlavným cieľom koncepcie rozvoja škôl a školských zariadení v zriaďovateľskej pôsobnosti mestskej časti Bratislava-Rača do roku 2028 (ďalej len „Koncepcia“) je predložiť komplexnú správu o súčasnom stave predškolského a základného školstva na území mestskej časti Bratislava-Rača a na základe zhodnotenia tohto stavu, s ohľadom na predpokladaný demografický vývoj, stanoviť zámery a ciele, ktoré by mali byť v nasledujúcich piatich rokoch dosiahnuté.

Koncepcia na ďalšie obdobie vychádza z platnej legislatívy pre oblasť školstva. Snahou koncepcie je predstaviť určité zámery, ciele, aby sa práca všetkých zainteresovaných uberala približne k rovnakým, všeobecne a odborne uznávaným smerom. Koncepcia je živým dokumentom, ktorý je možné a potrebné meniť a dopĺňať podľa meniacej sa skutočnosti. Vychádza z očakávaných požiadaviek a potrieb blízkej a vzdialenejšej budúcnosti. Ambíciou je hľadať vízie a východiská pre nasledujúce obdobie s cieľom vytvoriť efektívne fungujúci, kvalitný a hospodárny súbor škôl a školských zariadení.

Koncepcia rozvoja školstva je strategický dokument, ktorého cieľom je:

- zmapovať súčasný stav škôl a školských zariadení
- zlepšovať podmienky pre rozvoj školstva,
- podporiť motiváciu detí, žiakov a zamestnancov škôl a školských zariadení k vzdelávaniu.

Táto koncepcia bude predstavovať určité nasmerovanie pre všetky vzdelávacie inštitúcie na území MČ Bratislava-Rača a prispeje k naplneniu základného cieľa - trvalo dosahovať vysokú kvalitu výchovy a vzdelávania detí a žiakov.

1. VÝCHODISKOVÉ DOKUMENTY A LEGISLATÍVA V OBLASTI ŠKOLSTVA

1.1 Legislatíva a dokumenty Slovenskej republiky

V dobe vypracovania koncepcie rozvoja školstva mestskej časti Bratislava-Rača sú platné tieto právne normy:

- zákon č. 596/2003 Z. z. o štátnej správe v školstve a školskej samospráve a o zmene a doplnení niektorých zákonov
- zákon č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov
- zákon č. 138/2019 Z. z. o pedagogických zamestnancoch a odborných zamestnancoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov
- zákon č. 597/2003 Z. z. o financovaní základných škôl, stredných škôl a školských zariadení v znení neskorších predpisov a o zmene a doplnení niektorých zákonov
- zákon č. 56/2020 Z. z. ktorým sa dopĺňa zákon č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov
- zákon č. 61/2015 Z. z. o odbornom vzdelávaní a príprave a o zmene a doplnení niektorých zákonov
- zákon č. 552/2003 Z. z. o výkone práce vo verejnom záujme v znení neskorších predpisov
- vyhláška 21/2022 o pedagogickej dokumentácii a ďalšej dokumentácii
- vyhláška 1/2020 o kvalifikačných predpokladoch pedagogických a odborných zamestnancoch
- vyhláška 320/2008 o základnej škole
- vyhláška 231/2009 o podrobnostiach o organizácii školského roka na ZŠ

1.2 Dokumenty mestskej časti Bratislava-Rača pre oblasť školstva

Dokumenty mestskej časti Bratislava-Rača pre oblasť školstva Všeobecne záväzné nariadenia:

- 02/2017 o zriadení MŠ Novohorská 1
- 5/2021 o určení výšky príspevku a spôsobe jeho platby na čiastočnú úhradu nákladov v školách a školských zariadeniach
- 1/2022 ktorým sa zriaďuje Elokované pracovisko Materskej školy, Barónka 17, 831 06 Bratislava so sídlom v komplexe Rínok Rača, ul. Barónka č. 3, blok C3 a Výdajná školská jedáleň ako súčasť Materskej školy, Barónka 17 so sídlom v komplexe Rínok Rača, ul. Barónka č. 3, blok C3
- 2/2022 ktorým sa zriaďuje Základná škola, ul. Na Pántoch č. 9, 831 06 Bratislava a jej súčasť Školský klub detí pri Základnej škole Na Pántoch 9
- 5/2022 o mieste a čase zápisu dieťaťa na plnenie povinnej školskej dochádzky v základnej škole
- 9/2022 ktorým sa mení a dopĺňa VZN č. 5/2021 o určení výšky príspevku a spôsobe jeho platby na čiastočnú úhradu nákladov v školách a školských zariadeniach
- 7/2023 ktorým sa mení a dopĺňa VZN č. 2/2022, ktorým sa zriaďuje Základná škola, ul. Na Pántoch č. 9, 831 06 Bratislava a jej súčasť Školský klub detí pri Základnej škole Na Pántoch 9
- 9/2023 ktorým sa mení VZN č. 1/2022, ktorým sa zriaďuje Elokované pracovisko Materskej školy, Barónka 17, 831 06 Bratislava so sídlom v komplexe Rínok Rača,

ul. Barónka č. 3, blok C3 a Výdajná školská jedáleň ako súčasť Materskej školy, Barónka 17 so sídlom v komplexe Rínok Rača, ul. Barónka č. 3, blok C3

- 1/2024 ktorým sa dopĺňa VZN č. 5/2021 o určení výšky príspevku a spôsobe jeho platby na čiastočnú úhradu nákladov v školách a školských zariadeniach v znení VZN č. 9/2022
- 2/2024 ktorým sa zrušuje VZN č. 1/2013 o určení výšky dotácie na mzdové a prevádzkové náklady na dieťa materskej školy, školského klubu detí a školskej jedálne v zriaďovateľskej pôsobnosti mestskej časti Bratislava-Rača.
- 3/2024 ktorým sa zriaďuje Materská škola, Kadnárova 69, 831 06 Bratislava a jej súčasť výdajňa školskej jedálne pri Materskej škole, Kadnárova 69
- 4/2024 o určení školských obvodov (spádových oblastí) základných škôl v zriaďovateľskej pôsobnosti mestskej časti Bratislava-Rača
- 5/2024 o určení spádových oblastí materských škôl pre deti s povinným predprimárnym vzdelávaním v zriaďovateľskej pôsobnosti mestskej časti Bratislava-Rača

Vychádzajúc z vyššie uvedených právnych noriem pre oblasť školstva je možné konštatovať, že tieto pokrývajú všetky oblasti života a chodu základných škôl, predškolských zariadení, konštituovania orgánov samosprávy v oblasti školstva, školských stravovacích jednotiek a školských klubov.

2. ANALÝZA SÚČASNÉHO STAVU AKO VÝCHODISKO PRE STRATEGICKÉ CIELE

2.1 Analýza škôl a školských zariadení v mestskej časti Bratislava-Rača

Prehľad škôl a školských zariadení:

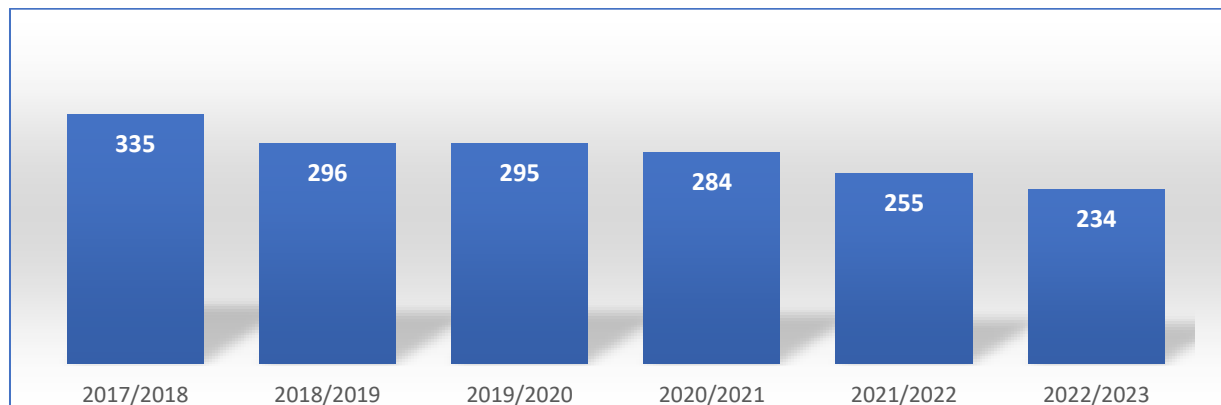
V zriaďovateľskej pôsobnosti mestskej časti Bratislava-Rača sú tieto typy škôl a školských zariadení:

- **Materské školy (s právnou subjektivitou)**
Materská škola, Barónka 17
Elokované pracovisko pri MŠ Barónka, Ulica Františka Kubu 6
Materská škola, Cyprichova 74
Materská škola, Gelnická 34
Materská škola, Novohorská 1
Materská škola, Plickova 16
Materská škola, Pri Šajbách 22A
Materská škola, Tbiliská 2

- **Základné školy (s právnou subjektivitou)**
Základná škola, Tbiliská 4
Základná škola, Plickova 9
Základná škola s materskou školou J. A. Komenského, Hubeného 25

- **Zariadenia školského stravovania :**
ZŠS pri MŠ Cyprichova 74
ZŠS pri MŠ Gelnická 34
ZŠS pri MŠ Plickova 16
ZŠS pri MŠ Pri Šajbách 22A
ZŠS pri MŠ Tbiliská 2
ZŠS pri ZŠ Tbiliská 4
ZŠS pri ZŠ s MŠ Hubeného 25

Tabuľka 1: Demografický vývoj – počet narodených detí v mestskej časti Bratislava-Rača

2. 1. 1 Materské školy

Materská škola podporuje osobnostný rozvoj detí v oblasti sociálno-emocionálnej, intelektuálnej, telesnej, morálnej, estetickej, rozvíja schopnosti a zručnosti, utvára predpoklady na ďalšie vzdelávanie. Pripravuje na život v spoločnosti v súlade s individuálnymi a vekovými osobitosťami detí. Kapacita MŠ je daná vyhláškou č. 75/ 2023 o podrobnostiach o požiadavkách na zariadenia pre deti a mládež ako aj školským zákonom č. 245/ 2008, ktorý stanovuje maximálne počty detí v triedach MŠ. Pokiaľ je do MŠ prijaté dieťa vyžadujúce si integráciu resp. inklúziu, dochádza k zvýšeniu nárokov na starostlivosť, čo spôsobuje, že nie je možné do danej triedy prijať maximálny počet detí, a tým dochádza k znižovaniu kapacity MŠ. Mesačný príspevok za pobyt dieťaťa v materskej škole uhradza zákonný zástupca dieťaťa vo výške 57 Eur pre jedno nezaopatrované dieťa. Za tretie a každé ďalšie dieťa, ktoré navštevuje materskú školu alebo základnú školu v zriaďovateľskej pôsobnosti mestskej časti, zákonný zástupca mesačný príspevok neuhrádza. Do tohto počtu sa nezapočítava dieťa plniace povinné predprimárne vzdelávanie v materskej škole, za ktoré sa príspevok neuhrádza.

Tabuľka 2: Prehľad kapacitných možností materských škôl v zriaďovateľskej pôsobnosti mestskej časti Bratislava-Rača

Materská škola	Počet tried	Počet detí k 15.09.2023
BARÓNKA	6	126
CYPRICHOVA	4	83
GELNICKÁ	6	130
NOVOHORSKÁ	4	94
PLICKOVA	4	94
PRI ŠAJBÁCH	5	100
TBILISKÁ	5	106
HUBENÉHO	5	100
SPOLU	39	833

2. 1. 2 Základné školy

Základná škola v súlade s princípmi a cieľmi výchovy a vzdelávania podporuje rozvoj osobnosti žiaka vychádzajúc zo zásad humanizmu, rovnakého zaobchádzania, tolerancie, demokracie a vlastenectva, a to po stránke rozumovej, mravnej, etickej, estetickej, pracovnej a telesnej. Poskytuje žiakovi základné poznatky, zručnosti a schopnosti v oblasti jazykovej, prírodovednej, spoločenskovednej, umeleckej, športovej, zdravotnej, dopravnej a ďalšie poznatky a zručnosti potrebné na jeho orientáciu v živote a v spoločnosti a na jeho ďalšiu výchovu a vzdelávanie. Ako súčasť celej výchovno-vzdelávacej sústavy pripravuje žiakov na ďalšie štúdium na stredných školách. Kapacita základných škôl je určená v súlade s požiadavkami na priestorové vybavenie škôl podľa Štátnych vzdelávacích programov schválených Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dňa 6. 2. 2015 pod číslom 2015-5129/1758:1-10A0 pre základné školy s platnosťou od 1. 9. 2015 v súlade s Dodatkom č.11, ktorým sa mení a zosúladzuje so znením školského zákona a vyhlášky o základnej škole. Dodatok č.11 Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dňa 18. 7. 2022 schválilo pod číslom 2022/10162:2-A2140 ako súčasť Štátneho vzdelávacieho programu pre primárne a nižšie stredné vzdelávanie s účinnosťou od 1. septembra 2022.

Tabuľka 3: Prehľad kapacitných možností základných škôl v zriaďovateľskej pôsobnosti mestskej časti Bratislava-Rača

Základná škola	Počet tried	Počet žiakov k 15.09.2023	Žiaci so ŠVVP
HUBENÉHO	31	846	95
PLICKOVA	9	211	13
TBILISKÁ	34	786	91
SPOLU	74	1 843	199

Tabuľka 4: Prehľad žiakov v základných školách v predchádzajúcich školských rokoch, porovnanie so školským rokom 2023/2024

školský rok	celkový počet žiakov	celkový počet tried	ZŠ S MŠ Komenského, Hubeného 25	ZŠ Tbiliská 4	ZŠ Na Pántoch 9 /Plickova 9	počet žiakov zo ŠVVP		
						spolu	1. stupeň	2. stupeň
2005/06	1228	52	neexistujú			spolu	1. stupeň	2. stupeň
2006/07	1169	47						
2007/08	1117	48	363 ^{*)}	579	175	65	13	52
2008/09	994	42	457	537	zrušená	58	11	47
2009/10	957	44	435	522		52	8	44
2010/11	927	43	429	498		45	6	39
2011/12	948	45	462	486		48	6	42
2012/13	951	43	498	453		50	12	38
2013/14	944	41	518	426		51	10	44
2014/15	976	44	568	408		50	7	43
2015/16	1018	50	591	426		51	12	42
2016/17	1143	49	646	497		51	14	40
2017/18	1273	53	702	571		53	9	44
2018/19	1361	58	709	652		81	23	58
2019/20	1436	61	728	708		90	29	61
2020/21	1527	63	741	786		105	25	80
2021/22	1589	66	760	829		126	37	89
2022/23	1734		796	862	76	154	57	97
2023/24	1 843	74	786	846	211	199	80	119

2. 1. 3 Školské kluby detí ZŠ

ŠKD sú výchovno-vzdelávacími zariadeniami, ktoré sú súčasťami ZŠ v zriaďovateľskej pôsobnosti mestskej časti. Činnosť sa realizuje v jednotlivých oddeleniach pod odborným vedením vychovávateľov. Kvalitným výchovným programom a pestrou činnosťou zabezpečujú zmysluplné využívanie voľného času detí po vyučovaní. V dennej programovej štruktúre zabezpečujú aj prípravu žiakov na vyučovanie. ŠKD sú významným benefitom, ktorý školy poskytujú zákonným zástupcom pri výchove a vzdelávaní ich detí v rámci celodennej kvalifikovanej odbornej starostlivosti. ŠKD ponúkajú bezpečný a priateľský priestor, estetické prostredie, rozmanitý program, aktivity rozvíjajúce kreativitu a rôznorodé činnosti. Organizujú pestré klubové podujatia, ktoré významne prispievajú k uspokojovaniu záujmov a potrieb detí mladšieho školského veku.

Mesačný príspevok na čiastočnú úhradu nákladov spojených s výchovno-vzdelávacou činnosťou školského klubu detí v základnej škole uhrádza zákonný zástupca žiaka vo výške 44,- Eur pre jedno nezaopatrené dieťa. Za tretie a každé ďalšie dieťa, ktoré navštevuje materskú školu alebo základnú školu v zriaďovateľskej pôsobnosti mestskej časti, zákonný zástupca mesačný príspevok neuhrádza. Do tohto počtu sa nezapočítava dieťa plniace povinné predprimárne vzdelávanie v materskej škole, za ktoré sa príspevok neuhrádza.

2. 1. 4 Zariadenia školského stravovania

Mestská časť je zriaďovateľom ZŠS pri ZŠ a MŠ, ktoré zabezpečujú stravovanie predovšetkým detí, žiakov a zamestnancov Materských a Základných škôl. Strava, ktorá sa pripravuje v ZŠS je pripravovaná podľa prísnych hygienických požiadaviek, materiálno-spotrebných noriem a receptúr.

Od 01.05.2023 bola opätovne zavedená dotácia na stravu pre širšiu skupinu detí a žiakov s rozdielnou výškou dotácie: 1,40 eura na dieťa v poslednom ročníku MŠ, 2,10 eura na žiaka 1. stupňa ZŠ a 2,30 eura na žiaka 2. stupňa ZŠ. Výška tejto dotácie reflektuje výšku stravného limitu. Režijné náklady sa hradia vo výške 14,-€/mesačne.

2. 1. 5 Financovanie škôl a školských zariadení

Súčasťou rozpočtu mestskej časti sú aj rozpočty príjmov a výdavkov rozpočtových organizácií, ktorých zriaďovateľom je mestská časť. Príjmy základných a materských škôl plynú z viacerých zdrojov. Na financovanie výučby v základných školách, financovanie predškolských tried v materských školách a financovanie záujmovej činnosti prostredníctvom vzdelávacích poukazov (tzv. prenesené kompetencie) sú určené transfery zo štátneho rozpočtu. Vzdelávanie v materských školách, ako aj kompletná prevádzka školských klubov detí a zariadení školského stravovania sú financované z vlastných zdrojov mestskej časti a z tzv. vlastných príjmov rozpočtových organizácií, ktorými sú príspevky rodičov na čiastočnú úhradu prevádzkových nákladov na materské školy a školské kluby detí (tzv. zákonné poplatky) a taktiež aj príspevky na úhradu režijných nákladov v školských jedálňach.

2. 2 STEPE – analýza vonkajšieho prostredia

Sociálne faktory:

- vplyv meniaceho sa životného štýlu,
- rozdielne finančné možnosti jednotlivých rodičov, čo má dopad na rozdielne postavenie žiakov v škole,
- vzrastajúci súčasný trend migrácie obyvateľstva má za následok vznik nových štvrtí, v dôsledku čoho školy musia rozšíriť svoje kapacity,
- vplyvom migrácie je zvýšený záujem na vzdelávanie.

Technologické faktory:

- rozvíjajúca sa elektronizácia školstva má za následok dopyt po nových komunikačných technológiách
- slabšie sociálne vrstvy nemajú dostupnú IKT techniku, mobily...

Ekonomické faktory:

- ekonomické faktory sú v podstate nepriaznivé:
- normatívne financovanie žiakov na školách,
- zvýšené výdavky na edukáciu,
- zmeny rozpočtu v priebehu roka,
- nárast cien energií,
- nepostačujúce finančné ohodnotenie pedagogických zamestnancov má za následok zvyšujúci sa nedostatočný počet kvalifikovaných učiteľov a vychovávateľov na trhu,
- pozitívom je možnosť využitia iných rozpočtových zdrojov formou sponzoringu,
- zapájanie sa do projektov.

Politické faktory:

- nestabilita vlády,
- neustále meniace sa reformy,
- zmeny v legislatíve,
- nízke ekonomické a sociálne postavenie učiteľov v spoločnosti.

Ekologické faktory:

- vzrastajúci trend na znižovanie emisií,
- triedenie odpadu,
- nárast energetickej spotreby v dôsledku elektronizácie školstva.

2. 3 Materiálno-technické podmienky:

Mestská časť Bratislava-Rača (ďalej len „MČ BA-Rača“) v rámci delimitácie prebrala v roku 2002 školské objekty v nevyhovujúcom technickom stave. V decembri 2011 prešli všetky budovy škôl v zriaďovateľskej pôsobnosti MČ BA-Rača (s výnimkou MŠ Novohorská 1 a ZŠ Na Pántoch 9) do jej vlastníctva a v septembri 2012 si na ich opravy zobrala úver. V roku 2014 MČ BA-Rača získala nenávratný finančný príspevok na rekonštrukciu školských budov, čiastočne prispelo dotáciou aj MŠVVAŠ SR. Z týchto finančných prostriedkov a tiež z vlastných príjmov MČ BA-Rača boli zrekonštruované budovy ZŠ Tbiliská 4, ZŠ s MŠ J. A. Komenského, Hubeného 25, MŠ Plickova 16, MŠ Tbiliská 2 a MŠ Gelnická 34, kde bola rozšírená kapacita o dve triedy. V rokoch 2016 a 2017 prebehli z dôvodu modernizácie a rozšírenia kapacity miest v materských školách rekonštrukcie na MŠ Barónka 17 (rozšírenie kapacít o dve triedy) a MŠ Pri Šajbách 22A (rozšírenie kapacít o jednu triedu).

V roku 2015 MČ BA-Rača zakúpila od Polikliniky Tehelná objekt bývalého detského sanatória na Novohorskej 1. Budova aj prislúchajúce priestory si vyžadovali rozsiahlu rekonštrukciu, s ktorou sa začalo v decembri 2017 a po viacerých problémoch, ktoré MČ BA-Rača nezapríčinila, bola rekonštrukcia ukončená v máji 2020. MŠ Novohorská 1 začala svoju činnosť 2. septembra 2020, čím MČ BA-Rača opäť zvýšila kapacity materských škôl o 96 detí.

MČ BA-Rača od septembra 2022 plánovala sprevádzkovať dve triedy elokovaného pracoviska MŠ Barónka v komplexe Rínok Rača s kapacitou 44 detí. Počas roka 2022 neboli však priestory skolaudované. Elokované pracoviska pri MŠ Barónka bolo uvedené do prevádzky k 1. 9. 2023.

V roku 2018 MČ BA-Rača zakúpila budovu vinárne Tramín na Kadnárovej 69, na mieste ktorej vyrastie nová štvortriedna materská škola. V roku 2022 prebehli asanačné práce budovy a výstavba bola zahájená v roku 2023. Predpokladaný termín zriadenie MŠ Kadnárova 69 je k 1. 9. 2024.

V rámci aktivít k uspokojeniu potrieb žiakov základných škôl bolo v roku 2020 v dočasne prenájatých priestoroch Gymnázia Hubeného 23 vytvorené elokované pracovisko ZŠ Tbiliská 4. Svoju činnosť ukončilo k 30.06.2022.

V roku 2022 MČ BA-Rača prenajala priestory v SOŠ hotelových služieb a obchodu a ich úpravou a modernizáciou vytvorila podmienky na zriadenie novej Základnej školy Na Pántoch 9. Jej zapísaním do siete škôl a školských zariadení SR začala svoju činnosť od septembra 2022. Tým sa zabezpečilo ďalšie zvýšenie kapacít základných škôl po obdobie, kým nebude dokončená rekonštrukcia budovy bývalej ZŠ Plickova 9.

Najvýznamnejšou investíciou MČ BA-Rača v oblasti školstva v priebehu roku 2022 bola komplexná rekonštrukcia ZŠ Plickova 9 financovaná čiastočne z externých zdrojov, pričom plánovaná kapacita základnej školy má byť 25 bežných tried a 9 odborných učební. Otvorenie základnej školy pre výučbu bolo 1. 9. 2023. V roku 2022 tiež prebiehali prípravné práce na revitalizáciu školského športového areálu pri ZŠ Plickova.

Základné a materské školy MČ BA-Rača vyvíjajú značnú aktivitu na udržaní svojho dobrého mena a vysokej úrovne nielen vo výchovno-vzdelávacej oblasti, ale aj v zlepšení a modernizácii svojho materiálneho - technického vybavenia a prevádzkových podmienok.

Zo získaných finančných prostriedkov v roku 2022 na rozvojové projekty z výzvy „Predškolači“ MŠ Barónka nakúpila nábytok do elokovaného pracoviska Rínok Rača a MŠ Gelnická zabezpečila otvorenie jednej triedy pre deti ukrajinských utečencov.

Finančné prostriedky na špecifiká boli použité na financovanie školského koordinátora a pokrytie zvýšených nákladov spojených so zaradením žiakov z Ukrajiny do škôl v MČ BA-Rača.

2. 4 SWOT analýza Materských škôl

<p>Silné stránky</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ pozitívna klíma v školách ➤ kvalifikovanosť zamestnancov ➤ záujem pedagogických zamestnancov o ďalšie vzdelávanie ➤ zabezpečenie plnohodnotnej výchovno-vzdelávacej činnosti počas všetkých organizačných foriem denného poriadku ➤ kvalitná príprava na vstup detí do ZŠ ➤ skvalitňovanie výchovných a učebných priestorov ➤ kvalitné vybavenie učebnými, didaktickými pomôckami, digitálnou technikou a hračkami 	<p>Príležitosti</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ príležitosť vypracovať vlastný školský vzdelávací program, ➤ príležitosť zapájať sa do rôznych súťaží a projektov, ➤ príležitosť vzdelávania pedagogických zamestnancov, ➤ modernizácia interiéru ➤ spolupráca so zriaďovateľom, rodičmi, zamestnancami
<p>Slabé stránky</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ nedostatočné finančné ohodnotenie učiteľov, ➤ nízka motivácia ➤ časté zmeny v legislatíve ➤ nedostatočný počet nepedagogických zamestnancov v ZŠS 	<p>Ohrozenia</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ nestále legislatívne prostredie, ➤ nemotivujúce finančné a spoločenské ocenenie učiteľa, ➤ administratívne zaťažovanie učiteľov, ➤ zvyšovanie výdavkov na prevádzku a energie ➤ demografický pokles populácie

2. 5 SWOT analýza Základných škôl

<p>Silné stránky</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ pozitívna klíma v školách ➤ kvalifikovanosť zamestnancov ➤ záujem pedagogických zamestnancov o ďalšie vzdelávanie ➤ zabezpečenie plnohodnotnej výchovno-vzdelávacej činnosti ➤ kvalitné vybavenie učebnými, didaktickými pomôckami, digitálnou technikou 	<p>Príležitosti</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ príležitosť vypracovať vlastný školský vzdelávací program, ➤ príležitosť zapájať sa do rôznych súťaží a projektov, ➤ príležitosť vzdelávania pedagogických zamestnancov,
<p>Slabé stránky</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ nedostatočné finančné ohodnotenie učiteľov, ➤ časté zmeny v legislatíve ➤ nezáujem niektorých rodičov o dianie v škole, ➤ migrácia žiakov ➤ nárast počtu detí s poruchami učenia 	<p>Ohrozenia</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ nestále legislatívne prostredie, ➤ dlhodobu udržať dosiahnutú úroveň školy, ➤ nemotivujúce finančné a spoločenské ocenenie učiteľa, ➤ administratívne zaťažovanie učiteľov, ➤ klesá záujem o vzdelávanie, ➤ nedostatok kvalitných učiteľov

2. 6 Profilácia jednotlivých základných a materských škôl

Základné školy mestskej časti Bratislava-Rača vo svojich školských vzdelávacích programoch využili možnosti rozširovania a prehĺbovania obsahu predmetov štátneho vzdelávacieho programu, profilácie školy, regionálnych požiadaviek, potenciálu pedagogických zamestnancov, návrhov a pripomienok rodičovskej verejnosti. Zohľadňujú potreby a možnosti žiakov a boli vypracované v súlade s cieľmi a princípmi výchovy a vzdelávania podľa školského zákona a v súlade s platným štátnym vzdelávacím programom (schváleným a vydaným ministerstvom školstva). Školské vzdelávacie programy sú vypracované vecne, zrozumiteľne a prehľadne.

Oddelenia školských klubov detí sú v budovách základných škôl, pri ktorých sú zriadené. Prevažne nemajú samostatné miestnosti, činnosť prebieha po vyučovaní v triedach. Oddelenia všetkých ŠKD v základných školách sú esteticky upravené a vhodne vyzdobené vlastnoručnými výrobkami detí. Nábytok je vhodný, rozmiestnený tak, aby neprekážal pri individuálnej, ale aj skupinovej práci. V každom oddelení je koberec. Oddelenia sú vybavené dostatočným množstvom hier, pracovného materiálu, športových potrieb.

V zriaďovateľskej pôsobnosti mestskej časti Bratislava-Rača je osem materských škôl, z toho jedna materská škola má aj elokované pracovisko. V mestskej časti sú podľa ulíc určené spádové materské školy pre prijímanie detí na povinné predprimárne vzdelávanie. Pri prijímaní detí do materských škôl sú uprednostňované deti, ktoré plnia povinné predprimárne vzdelávanie a následne deti od troch do päť rokov. Mladšie deti ako tri roky sú prijímané iba ak v materskej škole ostali voľné miesta.

Materské školy v školských vzdelávacích programoch využili možnosť rozšíriť obsah vzdelávania o vlastné zameranie, prostredníctvom ktorého navyšujú štátom daný obsah vzdelávania. Obsah vzdelávania v materskej škole sa vymedzuje v nasledujúcich vzdelávacích oblastiach: Jazyk a komunikácia, Matematika a práca s informáciami, Človek a príroda, Človek a spoločnosť, Človek a svet práce, Umenie a kultúra, Zdravie a pohyb.

Špecifiká jednotlivých materských škôl a ich zameranie sú rozpracované v školských vzdelávacích programoch.

3. Konceptčné zámery a ciele školstva v mestskej časti Bratislava-Rača

Hlavné princípy koncepcie školstva v mestskej časti Bratislava-Rača sú:

- optimalizácia a zefektívnenie siete zariadení školskej infraštruktúry;
- modernizácia vzdelávacieho procesu v školách a školských zariadeniach;
- rozvoj kapacít v oblasti školstva, tak na úrovni riadenia, ako i pedagogického výkonu;

3.1 Vízia

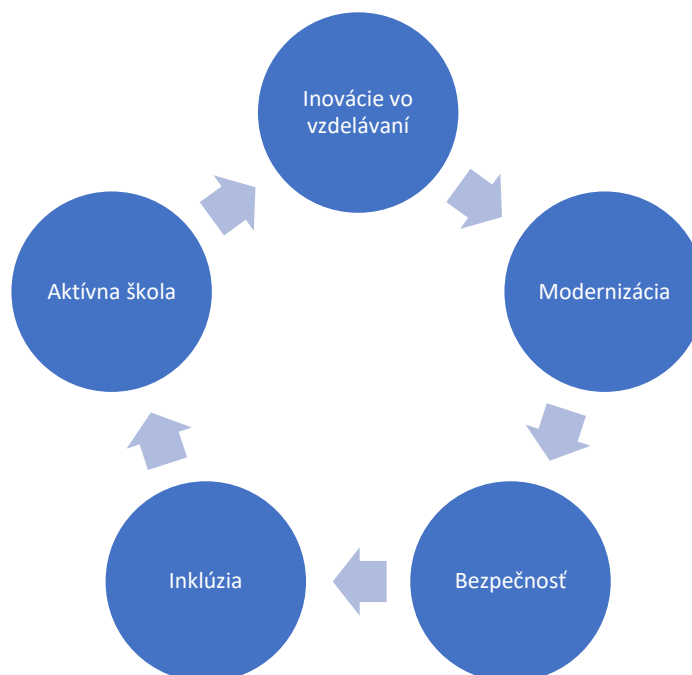
Moderná škola, ukazujúca cestu k novým cieľom, kde každý môže byť úspešný na ceste k poznaniu.

3.2 Zámer

- základným zámerom je zabezpečenie vzdelávania a výchovy formou moderného vzdelávania so zameraním sa na všetky deti bez akéhokoľvek rozdielu,
- budovanie a motivácia kvalitného pedagogického tímu,
- vytvorenie podnetného prostredia pre plnohodnotný výchovno-vzdelávací proces.

3.3 Priority a strategické ciele výchovy a vzdelávania

Pre naplnenie vízie rozvoja školstva v mestskej časti Bratislava-Rača do roku 2028 sú stanovené nasledujúce priority rozvoja :

Jednotlivé priority sú ďalej rozpracované do samostatných strategických cieľov, ktoré konkrétnejšie definujú osobité ciele obsiahnuté v tejto koncepcii.

3.3.1 PRIORITA 1 - INOVÁCIE VO VZDELÁVANÍ

Strategický cieľ: Podporiť profesionálny rozvoj a vzdelávanie pedagógov

Popis SC: Profesionálny rozvoj pedagogických a odborných zamestnancov môže mať zásadný vplyv na celkové skvalitňovanie vzdelávacieho systému. Pozitívna motivácia detí a žiakov k vzdelávaniu, k vlastnému rozvoju a ku kladnému vnímaniu miesta, kde žijú, je pre ich úspešnú vzdelávaciu dráhu nevyhnutná. Motiváciu ovplyvňujú podmienky vzdelávania aj jeho priebeh. V celom výchovno-vzdelávacom procese je žiaduce intenzívnejšie uplatňovanie aktivizujúcich foriem a metód práce. Je preto dôležité vhodne motivovať pedagogických a odborných zamestnancov, aby sa neustále profesijne rozvíjali. Motivácia k vzdelávaniu a sebarozvoju pedagogických zamestnancov je najmä vnútorná. Tá sa rýchlo vyčerpáva, ak ju dostatočne nepodporuje motivácia vonkajšia. Pozornosť je potrebné venovať oceneniu pedagogických a odborných zamestnancov a zmene stereotypného pohľadu na prácu učiteľov a prinavrátenie vážnosti tejto profesii.

Aktivity a prostriedky realizácie cieľa:

- zvyšovanie atraktivity vzdelávania prostredníctvom zážitkového učenia,
- podpora vzdelávania pedagógov a odborných zamestnancov zo strany riaditeľov,
- oceňovanie pedagógov pri príležitosti Dňa učiteľov, poskytnúť oceneným morálnu, finančnú, prípadne inú odmenu,
- medializácia vynikajúcich výsledkov pedagógov.

3.3.2 PRIORITA 2 – MODERNIZÁCIA

Strategický cieľ: Modernizácia škôl a školských zariadení

Popis SC: Vybavenie škôl a školských zariadení vhodným a dostatočným množstvom moderných didaktických pomôcok je dôležitou podmienkou rozvoja kvality vzdelávacieho procesu. Vzhľadom na permanentný nedostatok financií v školstve bude naďalej potrebné realizovať viaczdrojové financovanie aj s využitím rôznych grantov a zapojením sa do rozvojových projektov.

Aktivity a prostriedky realizácie cieľa:

- informovanie škôl a školských zariadení o možnostiach zapojenia sa do výziev zameraných na skvalitnenie výchovy a vzdelávania v školách a školských zariadeniach,
- zapojenie sa škôl do rozvojových projektov zameraných na obnovu a modernizáciu didaktických pomôcok,
- poskytovanie metodického poradenstva pri zapájaní škôl do projektov.

3. 3. 3 PRIORITA 3 – BEZPEČNOSŤ

Strategický cieľ:

Popis SC: Škola je miestom, kde žiaci dostávajú nielen plnohodnotné vzdelanie, vytvárajú si aj vzájomné priateľské vzťahy a rozvíjajú svoj potenciál. Musí byť však predovšetkým miestom, kde sa cítia spokojne a bezpečne. Práve preto do výchovno-vzdelávacieho procesu je potrebné zapájať aj aktivity, ktorých cieľom je učiť deti uvedomiť si možné nebezpečenstvá a riziká, ktoré na deti v živote číhajú. Prevencia by mala slúžiť na formovanie vzťahu k zdravému životnému štýlu, ochranu telesného a duševného zdravia, odstraňovanie zdraviu škodlivých vplyvov a prevenciu rizikového správania (násilie, šikanovanie, záškoláctvo, agresivita, delikvencia, kriminalita, drogové závislosti, zneužívanie, prejavy extrémizmu, terorizmu, HIV/AIDS, obchodovanie s ľuďmi).

Aktivity a prostriedky realizácie cieľa:

- zapájať žiakov do preventívnych aktivít v spolupráci s OR PZ Bratislava 3,
- podporiť pozíciu sociálneho pedagóga na školách,
- zvýšiť bezpečnostné opatrenia na školách,
- organizovať besedy s odborníkmi
- spolupracovať s CPPaP Bratislava 3
- spolupráca so Sociálnym oddelením mestskej časti

3. 3. 4 PRIORITA 4 - INKLÚZIA

Strategický cieľ: Podporiť inkluzívne vzdelávanie a prevenciu

Popis SC: Inkluzívne vzdelávanie podporuje dynamický systém vzdelávacích a odborných služieb, ktorý flexibilne reaguje na potreby dieťaťa, rodiny a učiteľa. Inkluzívne vzdelávanie poskytuje všetkým deťom a žiakom bez rozdielu adekvátnu úroveň vzdelávania s ohľadom na ich individuálne možnosti a potreby. Prostredníctvom takeého vzdelávania podporíme akceptovanie princípu, že každý je prínosom pre ostatných a svojou odlišnosťou je aj obohatením nielen pre vzdelávanie, ale aj pre prípravu na život v demokratickej spoločnosti. Neoddeliteľnou súčasťou inkluzívneho vzdelávania je „školský podporný tím“, ktorého úloha je na plný úväzok sa zameriavať na rozličné špecifické nepedagogické činnosti – terapiu, intervenciu, reedukáciu, prevenciu, supervíziu, podporu učiteľa ako vzťahovej osoby a i. Tento tím tvoria prevažne osobitní pracovníci ako školský špeciálny pedagóg, školský psychológ, sociálny alebo liečebný pedagóg či školský logopéd. Títo pracovníci v aktuálnych podmienkach, ak vytvárajú tímovú prácu a majú inkluzívne zameranie, vytvárajú podporný tím v úzkej súčinnosti s pedagógmi a vedením školy. Dopĺňajú mozaiku komplexného systému rozvoja kvality výchovy a vzdelávania v školskom prostredí.

Aktivity a prostriedky realizácie cieľa:

- vytváranie odborných tímov v školách a školských zariadeniach a zlepšenie dostupnosti pomoci všetkým deťom,
- podpora vytvárania personálnych, finančných a materiálno-technických podmienok pre inkluzívne vzdelávanie, vzdelávanie žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia, žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami,
- podpora realizácie školských programov podpory zdravia a zdravého životného štýlu, zlepšenie psychosociálnej klímy a podpora duševného zdravia.

3. 3. 5 PRIORITA 5 – AKTÍVNA ŠKOLA

Strategický cieľ: Viac kvalitného pohybu na školách

Popis SC: Pohyb je jednou z najdôležitejších aktivít. Pomáha deťom byť zdravými a cítiť sa v dobrej nálade. Deti potrebujú pravidelný pohyb. Aktívna škola predstavuje pozitívny prístup k pohybovým aktivitám na školách, ktoré realizuje škola pred, počas alebo po skončení vyučovania. Podstatou je pristupovať ku všetkým pohybovým a športovým aktivitám na škole ako k súboru príležitostí, pomôže zlepšiť kvalitu alebo kvantitu pohybu na škole. Škola zohráva významnú úlohu, pokiaľ ide o výchovu k zdraviu a pohybu. Žiaci strávia v školách značnú časť svojho života. Čas strávený v škole môže významne pomôcť zvýšiť dennú pohybovú dávku našich žiakov. Zároveň škola dokáže inšpirovať a vychovávať žiakov k pohybu a športu aj po skončení vyučovania vo voľnom čase.

Aktivity a prostriedky realizácie cieľa:

- organizovanie športových súťaží,
- organizovanie LVVK, plavecký kurz, korčuliarsky kurz
- zapájanie sa do súťaží organizovaných športovými zväzmi formou prihlásenia sa cez portál školský šport,
- krúžková činnosť so zameraním na rozvoj pohybových schopností a návykov,
- účasť na besedách s významnými športovcami Slovenska,
- účasť na hokejových a futbalových zápasoch cez Belasé srdce,
- spolupráca s Oddelením kultúry a športu mestskej časti.

ZÁVER

Koncepcia školstva určuje priority smerovania edukačného systému, zlepšenia priestorových a materiálno – technických podmienok pre výchovu a vzdelávanie škôl a školských zariadení v zriaďovateľskej pôsobnosti MČ Bratislava-Rača. Jej cieľom je zadefinovanie jasných východísk pre konkrétne školy. Zabezpečovanie plynulej prevádzky škôl a školských zariadení, skvalitňovanie edukačného procesu, starostlivosť o budovy a školské areály patrí medzi priority zriaďovateľa a riaditeľov jednotlivých školských subjektov. Vzhľadom na uvedené skutočnosti školský úrad MČ Bratislava-Rača spracoval tento koncepčný materiál, v ktorom sú uvedené predpoklady a návrhy ďalšieho rozvoja základných škôl, materských škôl a školských zariadení, ktorých zriaďovateľom je MČ Bratislava-Rača.